

of Biblical Literature 1914, bldz. 25—47, Böhl, Het Oude Testament, bldz. 61, 239, 244, en ook van Wellhausen zelve in een brief aan Dahse, zie diens *Wie erklärt sich der gegenwärtige Zustand der Genesis?* Giessen 1913, bldz. 6. Nieuwe studiën, die door het weder discutabel worden der Pentateuch-kwestie wierden uitgelokt, zijn Baumgärtel, *Elohim ausserhalb des Pentateuch*, Grundlegung zu einer Untersuchung über die Gottesnamen im Pentateuch, Leipzig 1914, Eichrodt, *Die Quellen der Genesis von neuem untersucht*, Giessen 1916, en Jirku, *Die älteste Geschichte Israels im Rahmen lehrhafter Darstellungen*, Leipzig 1917 (waarin het probleem weder van eene geheel andere zijde wordt aangevat).

³²⁾ Cornill schreef ter bestrijding van Sellin een lijvige brochure onder den titel *Zur Einleitung in das Alte Testament*, Tübingen 1912, die door Sellin met een geschrift onder denzelfden titel in hetzelfde jaar beantwoord werd. Vgl. daarover ook v. d. Flier in *Theol. Studiën* 1913, bldz. 5 v. v., 95 v. v.

³³⁾ Bij Sellin, *Einleitung*², bldz. 30 v. v. en Jirku, *Die Hauptprobleme der Anfangsgeschichte Israels*, bldz. 35 v. v. Vgl. ook König, *Die Genesis*, bldz. 468 v. v.

³⁴⁾ Reeds bij Dillmann in zijn *Jesaja-commentaar* op 39 : 5—7; voorts bij Sellin, a. w. bldz. 86 en Hans Schmidt, *Die grossen Propheten und ihre Zeit*, Göttingen 1915, bldz. 14; echter met dien verstande dat niet de Babylonische wegvoering van 597/86 wordt bedoeld.

³⁵⁾ Zie hiervoor Sellin, a. w. bldz. 89.

³⁶⁾ Joël wordt sedert Merx voor na-exilisch gehouden. Echter aan een vóór-exilischen auteur denken weer König, *Einleitung* bldz. 344 v. v., Baudissin, *Einleitung in die Bücher des A. T.*, bldz. 493 v. v., Stocks, *Neue Kirchliche Zeitschrift* 1908, bldz. 725 v. v., Knieschke, *Die Eschatologie des Buches Joel in ihrer historisch-geographischen Bestimmtheit*, Rostock 1912. Vgl. ook Sellin, a. w. bldz. 101 v. en Lotz, *Realencykl.*³ XXIII, bldz. 692.

³⁷⁾ Behoudens enkele stukken van geringeren omvang die sommigen (met name von Gall en Marti) voor toevoegsels van lateren datum houden, zooals 1 : 20 v., 9 : 4—20 en 12 : 11 v.

³⁸⁾ Zie zijne bewerking van Daniël in den Strack-Zöckler'schen commentaar, Nördlingen 1889, bldz. 262, en *Einführung in das Alte Testament*, Giessen 1919, bldz. 303 v.

³⁹⁾ Instemming met zijne opvatting is te vinden bij Wildeboer, *De letterkunde des Ouden Verbonds*², Groningen 1896, bldz. 511, die de hypothese